

ALGEMENE WET BESTUURSRECHT

EN AANVERWANTE REGELGEVING

2022/2023

redactie:

Mr. A.Th. Meijer

en

Mr. F.G. van Dam

Ars Aequi Libri

Nijmegen 2022

ISBN: 978-94-9319-968-2

NUR 822

© 2022 Ars Aequi Libri, Nijmegen.

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Stichting Ars Aequi Juridische uitgeverij.

Voorzover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16b Auteurswet 1912 j° het Besluit van 27 november 2002, *Stb.* 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp).

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16 Auteurswet 1912) dient men zich tot de Stichting PRO (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp) te wenden. Voor het overnemen van een gedeelte van deze uitgave ten behoeve van commerciële doeleinden dient men zich tot de uitgever te wenden.

Hoewel aan de totstandkoming van deze uitgave de uiterste zorg is nagestreefd, kan voor de afwezigheid van eventuele (druk)fouten en onvolledigheden niet worden ingestaan en aanvaarden auteur(s), redacteur(en) en uitgever(s) deswege geen aansprakelijkheid.

Ontwerp: Nicolette Schuurman

VOORWOORD

Deze bundel, met daarin de Algemene wet bestuursrecht en de voor het bestuursrecht relevante wet- en regelgeving, is bedoeld voor de student of praktijkjurist die een handzame en betaalbare Awb-teksteditie zoekt.

Zoals elk jaar verschijnt de Awb-pocket bij aanvang van een nieuw academisch jaar. De bundel is bijgewerkt tot en met 1 juli 2022.

Behoudens de jaarlijkse indexering van griffierechten en de wijzigingen in verband met de inwerkingtreding van de Wet open overheid, zijn in de afgelopen periode slechts de bijlagen bij de Awb op onderdelen gewijzigd. Het wetsvoorstel ‘Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer’ (wetsvoorstel 35 261), inclusief een viertal nota’s van wijziging, is cursief opgenomen. Dat geldt ook voor de wijzigingen als gevolg van de ‘Wet tot wijziging van de Algemene wet bestuursrecht en enkele andere wetten in verband met het nieuwe omgevingsrecht en naadeelcompensatierecht’ (*Stb.* 2021, 135). Deze wet zal op een later tijdstip in werking treden.

Na ruim 30 jaar trouwe dienst en een wetgevingstraject van bijna tien jaar is op 1 mei 2022 de Wet openbaarheid van bestuur vervangen door de Wet open overheid. In verband hiermee is ook het Besluit tarieven openbaarheid van bestuur vervallen en vervangen door het Besluit maximumtarieven open overheid. De wijzigingen van de Wet open overheid die per 1 augustus 2022 in werking zullen treden, zijn ook al verwerkt.

Tot slot is de Procesregeling belastingkamers gerechtshoven 2014 vervangen door de Procesregeling belastingkamers gerechtshoven 2022.

Wij houden ons als altijd aanbevolen voor suggesties van gebruikers.

Alex Meijer (alex_meijer@xs4all.nl)

Famke van Dam (vandam@fdadvocatuur.nl)

INHOUDSOPGAVE

Voorwoord	V
Inhoudsopgave	VII

ALGEMENE WET BESTUURSRECHT

Hoofdstuk 1 Inleidende bepalingen	1
Titel 1.1. Definities en reikwijdte	1
Titel 1.2. Uitvoering van bindende besluiten van organen van de Europese Unie	2
Hoofdstuk 2 Verkeer tussen burgers en bestuursorganen	3
Afdeling 2.1. Algemene bepalingen	3
Afdeling 2.2. Gebruik van de taal in het bestuurlijk verkeer	3
Afdeling 2.3. Verkeer langs elektronische weg	3
Hoofdstuk 3 Algemene bepalingen over besluiten	8
Afdeling 3.1. Inleidende bepalingen	8
Afdeling 3.2. Zorgvuldigheid en belangenafweging.	9
Afdeling 3.3. Advisering	9
Afdeling 3.4. Uniforme openbare voorbereidingsprocedure	9
Afdeling 3.5. Samenhangende besluiten	11
Paragraaf 3.5.1. Algemeen	11
Paragraaf 3.5.2. Informatie	11
Paragraaf 3.5.3. Coördinatie van besluitvorming en rechtsbescherming	11
Afdeling 3.6. Bekendmaking en mededeling	15
Afdeling 3.7. Motivering	16
Hoofdstuk 4 Bijzondere bepalingen over besluiten.	17
Titel 4.1. Beschikkingen	17
Afdeling 4.1.1. De aanvraag	17
Afdeling 4.1.2. De voorbereiding	18
Afdeling 4.1.3. Beslistermijn	19
§ 4.1.3.1. Beslistermijn	19
§ 4.1.3.2. Dwangsom bij niet tijdig beslissen	19
§ 4.1.3.3. Positieve fictieve beschikking bij niet tijdig beslissen	20
Titel 4.2. Subsidies	21
Afdeling 4.2.1. Inleidende bepalingen	21
Afdeling 4.2.2. Het subsidieplafond	22
Afdeling 4.2.3. De subsidieverlening	22
Afdeling 4.2.5. De subsidievaststelling.	24
Afdeling 4.2.6. Intrekking en wijziging	25
Afdeling 4.2.7. Betaling en terugvordering	26
Afdeling 4.2.8. Per boekjaar verstrekte subsidies aan rechtspersonen.	27
Paragraaf 4.2.8.1. Inleidende bepalingen	27
Paragraaf 4.2.8.2. De aanvraag	27
Paragraaf 4.2.8.3. De subsidieverlening	28
Paragraaf 4.2.8.4. Verplichtingen van de subsidie-ontvanger	28
Titel 4.3. Beleidsregels.	30
Titel 4.4. Bestuursrechtelijke geldschulden	30
Afdeling 4.4.1. Vaststelling en inhoud van de verplichting tot betaling	30
Afdeling 4.4.2. Verzuim en wettelijke rente.	32
Afdeling 4.4.3. Verjaring	33
Afdeling 4.4.4. Aanmaning en invordering bij dwangbevel	34
Paragraaf 4.4.4.1. De aanmaning.	34

Paragraaf 4.4.4.2.	Invordering bij dwangbevel	34
Afdeling 4.4.5.	Bezwaar en beroep	35
Titel 4.5.	Nadeelcompensatie	36
Hoofdstuk 5 Handhaving		36
Titel 5.1.	Algemene bepalingen	36
Titel 5.2.	Toezicht op de naleving	37
Titel 5.3.	Herstelsancties	38
Afdeling 5.3.1.	Last onder bestuursdwang.	38
Afdeling 5.3.2.	Last onder dwangsom	40
Titel 5.4.	Bestuurlijke boete	42
Afdeling 5.4.1.	Algemene bepalingen	42
Afdeling 5.4.2.	De procedure	43
Hoofdstuk 6 Algemene bepalingen over bezwaar en beroep		44
Afdeling 6.1.	Inleidende bepalingen	44
Afdeling 6.2.	Overige algemene bepalingen	44
Hoofdstuk 7 Bijzondere bepalingen over bezwaar en administratief beroep		47
Afdeling 7.1.	Bezwaarschrift voorafgaand aan beroep bij de bestuursrechter	47
Afdeling 7.2.	Bijzondere bepalingen over bezwaar	47
Afdeling 7.3.	Bijzondere bepalingen over administratief beroep	50
Hoofdstuk 8 Bijzondere bepalingen over de wijze van procederen bij de bestuursrechter		52
Titel 8.1.	Algemene bepalingen over het beroep in eerste aanleg	52
Afdeling 8.1.1.	Bevoegdheid	52
Afdeling 8.1.2.	Behandeling door een enkelvoudige, meervoudige of grote kamer.	55
Afdeling 8.1.2a.	Conclusie	55
Afdeling 8.1.2b.	Opmerkingen door anderen dan partijen	56
Afdeling 8.1.3.	Verwijzing, voeging en splitsing	56
Afdeling 8.1.4.	Wraking en verschoning van rechters	56
Afdeling 8.1.5.	Partijen	57
Afdeling 8.1.6.	Getuigen, deskundigen en tolken	59
Afdeling 8.1.6a.	Verkeer langs elektronische weg met de bestuursrechter	59
Afdeling 8.1.7.	Verzending van stukken	61
Titel 8.2.	Behandeling van het beroep in eerste aanleg	62
Afdeling 8.2.1.	Griffierecht	62
Afdeling 8.2.1a.	Algemene bepaling	63
Afdeling 8.2.2.	Vooronderzoek	63
Afdeling 8.2.2a.	Bestuurlijke lus	65
Afdeling 8.2.3.	Versnelde behandeling.	65
Afdeling 8.2.4.	Vereenvoudigde behandeling.	66
Afdeling 8.2.4a.	Beroep bij niet tijdig handelen	67
Afdeling 8.2.5.	Onderzoek ter zitting.	67
Afdeling 8.2.6.	Uitspraak	69
Afdeling 8.2.7.	Tussenuitspraak	72
Titel 8.3.	Voorlopige voorziening en onmiddellijke uitspraak in de hoofdzaak.	72
Titel 8.4.	Schadevergoeding	74
Titel 8.5.	Hoger beroep	75
Titel 8.6.	Herziening	78
Hoofdstuk 9 Klachtbehandeling		78
Titel 9.1.	Klachtbehandeling door een bestuursorgaan	78
Afdeling 9.1.1.	Algemene bepalingen	78
Afdeling 9.1.2.	De behandeling van klaagschriften	78
Afdeling 9.1.3.	Aanvullende bepalingen voor een klachtadviesprocedure	80
Titel 9.2.	Klachtbehandeling door een ombudsman	80
Afdeling 9.2.1.	Algemene bepalingen	80

Afdeling 9.2.2.	Bevoegdheid	81
Afdeling 9.2.3.	Procedure	82
Hoofdstuk 10 Bepalingen over bestuursorganen		84
Titel 10.1.	Mandaat, delegatie en attributie	84
Afdeling 10.1.1.	Mandaat	84
Afdeling 10.1.2.	Delegatie	85
Afdeling 10.1.3.	Attributie	86
Titel 10.2.	Toezicht op bestuursorganen	86
Afdeling 10.2.1.	Goedkeuring	86
Afdeling 10.2.2.	Vernietiging	87
Afdeling 10.2.3.	Schorsing	88
Hoofdstuk 11 Slotbepalingen		88
Bijlagen		89

AANVERWANTE REGELGEVING

Wet open overheid	113
Wet Nationale ombudsman	129
Algemene termijnenwet	137

LAGERE REGELGEVING

Besluit proceskosten bestuursrecht	139
Besluit maximumtarieven open overheid	143
Besluit bestuursorganen WNo	145
Besluit Fiscaal Bestuursrecht	147
Procesreglement bestuursrecht 2021	165
Tijdelijke regeling bestuursrecht	181
Procesregeling belastingkamers gerechtshoven 2022	185
Procesregeling bestuursrechterlijke colleges 2014	191
Procesregeling vreemdelingenzaken 2014	197
Register	199